

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LA CRISIS DEL PASTEL.

Sí impossible esplicar ab tots los seus pels y senyals lo qu' està passant a Madrid ab motiu de la crisis, à l' hora en qu' escriu aquestes ratllas. Tal vegada quan surtin à la llum pública comensaré un veure l' encetall de aquest capdell tant plé avuy de nusos, de bagas y d'enredos.

Fa quinze días al menos que lo home del tupé tan aficionat à jeure, no dorm ni sossega. Ell si que s' pot riure del *Dengue*, si es cert, com diuen, que aquesta malaltia s' cura suant. D. Práxedes ha suat més en aqueixos días de frets rigurosos, qu' en lo més fort de la canicula, y total, per quedar pitjor de lo qu' estava.

**

No fa pas gayres números que varem dirho.

La reconciliació de tots los prohòms liberals, que per un motiu ó altre, qui per ambicions no satisfets, qui per després mal continguts, qui, en fi, per antipatias personals, s' han anat separant de la majoria, es tan difícil com voler confeccionar un pastel ab sustancies que no lligan y que repugnan de veures reunides.

¡Bè ha remenat D. Práxedes! ¡Bè diublen los que i coneixen bè, que per remenar té tan bona mà!... Donchs lo pastel no li surt. Quan se figura tenirlo à punt de un costat, per l' altre se li escaguitxa. Quan s' imagina que podrà solidificarlo, se li nega. Y mentres tant s' ompla d' espurnas y pegats la cara, las mans y tot l' uniforme de President del Consell de ministres, quedant convertit en una figura grotesca.

Si algú, com suposan, va ordenarli que realisés la reconciliació dels elements liberals, consti que aquest algú s' va riure d' ell.

Ell se figurava potser que tenint vuit carteras disponibles, los Gamazos, los Cassolas, los Lopez Dominguez, los Martos, los Montero Rios, los Morets y los Romero Robledos (hasta als Romero Robledos se ls té avuy per liberals) li farien tots manetas à la padrina.

Y l' infelis no calculava que una cartera avuy ja no s' estima, y que l' que menos dels personatges citats lo que ansia, lo que desitja à tota costa, es la presidencia de un ministeri.

De manera que per contentarlos no necessitava oferirlos vuit carteras de ministre, sino vuit ministeris.

**

Per això li han donat tants desaires. Per això durant aquests dies de pelegrinacions y de súplicas se l' han anat passant de mà en mà com una pilota.

—Y quina broma hi han fet!....

—Jo, ja ho sab, conti ab mi, per tot lo que vulgui—li ha dit en Montero Rios, que com à gallego castis, no té paraula dolenta, ni intenció bona.

—Donchs bè—li ha insinuat lo pobre martir del tupé pansi—fassim l' obsequi d' encarregarse de la cartera de Hisenda.

—Y ara ¿qué ho diu de serio?

—En Gamazo ho exigeix... Si vostè se'n encarrega, en Gamazo se 'as posa al costat tot desseguida... y figúris si hem de fer impossibles per tenir ab nosaltres à un punt com en Gamazo.

—Bè, vaja, deixis de tonterias... ¿Qué no sab que jo ni sabria pendre 'ls comptes de la criada de casa?

—Millor... Si per portar una Hisenda com la espanyola, la contabilitat encare sobra.

—Es inútil que s' obstini... Que se'n encarregui en Gamazo si vol ferli aquest favor. Lo qu' es à mi búscume'n un altre... si la troba y me la vol dar.

Y l' pobre D. Práxedes ha anat quatre días ab la cartera de Hisenda als dits y exclamant:—Qui la vol... Qui la desitja... La regalo...—sense que s' presentés una ànima compassiva à descarregarlo de aquell pés!...

**

Més tard ha vist à n' en Cassola. No li ha ofert cap cartera, perque en Martinez Campos li té privat; pero se ha proposat amoixarlo, tranquilizarlo, arreglar las cosas de manera que pogués contar quan menos ab la séva aquiescència.

En Cassola de moment no li ha dirigit cap rebufo; pero per si mateix s' ha dit:—Ha arribat la mèva; j' ja veurás quina castanya!

Y en efecte, quan ha anat à trobar à n' en Bosch y Fustigueras, en ausència del seu *quefa* lo pollastre de Antequera, en Bosch, ab tot y que s' está morint per ser minister, li ha dit:

—Bueno, jo accepto una cartera qualsevol....

—¡La de Hisenda!—ha exclamat D. Práxedes, veient la manera de desempellejarse de aquell trasto que tant destorbi li feya.

—Pero ha de ser ab una condició.

—Digui.

—Que m' han de deixar fer tot lo que 'm donga la gana.

—Home....

—Veureà, no 'n parlem més. O 'm deixa fer la mèva santa voluntat, ó busquis ministre. Ademés haig de prevenirlo de una cosa. Suposo que l' general Cassola entra al ministeri... Perque si hi entro jo, ell ha d' entrarhi també... y vice-versa y versa-vise.

—No, impossible: en Cassola no hi pot entrar. La cartera de la guerra la tinch compromesa per en Lopez Dominguez... Ja veu vostè...?

—Lo que veig es que no farém fira.

**

Desconsolat surt de ca'n Bosch y 's troba ab en Lopez Dominguez.

—¿Que diu qu' en Cassola no serà ministre?...

—Està clar que no.

—Donchs per mi, D. Práxedes, està molt fosch... ¿Es dir que vostè voldria comprometrem à mi sense comprometre à n' ell?... ¡Oh, ca! No ho logrará pas...

—Pero si hi ha no més que una cartera de la Guerra y son dos què la prenen ¿qué haig de fer per contençarlos à tots dos?....

—Veura, veura... això son comptes de vostè... Constituïtan sols que si en Cassola entra al ministeri, jo no puch entrarhi.

—¿Y si no hi entra?

—Tampoch.

D. Práxedes se passa la mà pel front com si tingüés por de tornar-se ximple. Se fica en lo carruatge y tuig disparat à casa seva.

—No vull tractes ab aquesta colla de tarambanas. Vaig a entendrem ab en Gamazo, ab ell y ningú més.

**

En Gamazo no troba sino una dificultat. Ell es protecciónist dels blats, y alguns altres personatges, com en Puigcerver, destinats al ministeri, son libre-cambistes... Per lo tant es molt difícil que pugan arribar a entendre.

—Veurà, D. Germán—li ha dit D. Práxedes esbufant com un toro marejat—à mi aquestas coses no me las expliqui. Vostè y en Puigcerver pòsinse de acort, estirin, arronsin, tallin, afegeixin, fassin lo que vulguen... pero acòrdinse... De altra manera l' entrada dels conservadors es inevitable... ¡Ja veu quina desgracia pèl partit liberal!....

En Gamazo y en Puigcerver celebren una entrevista. Resultat, un nou fracàs. A D. Práxedes se li desvaneix la darrera esperança. Y cau en basca, murmurant entre dents:

—No hi ha remey per mi! Se m' han acabat los turrons.

**

—Y ara que succeirà? Ningú es capás de predirho. Perque pugan pujar los conservadors se considera que no està encare la cosa prou madura.

Un ministeri intermedi no resolt res. En la comèdia política, lo mateix qu' en la comèdia dels teatros, tot intermedi no dura més que l' temps de fumarse un cigarri. Intermedi de dos cigarrets se fa pesat é inaguantable.

Creuen algú que à n' en Sagasta li queda encare una gran majoria en las Corts, y que ab ella pot continuar governant, fins que haja aprobado los pressupostos y l' projecte de sufragi universal.

—Pobre sufragi universal! ¡Per ell principalment es de sentir aquest contratemps!....

Si à una idea tan popular y salvadora hagués consagrat com devia 'ls seus esforços, s' hauria estolviat molts disgustos y un sens fi de papers ridiculs.

Ara, mentres s' ha estat entretenint en la confecció de un pastel impossible, ha deixat lo sufragi al foix, y à horas d' ara se sent una gran furtó de cremat.

—A veure si cremantse l' sufragi, arribarem també à cremarnos de una vegada tots los amants de la llibertat, tots los entusiastas de la democràcia, y ns decidirem à canviar tot: los cuyners y l' sistema de guisar!

P. K.

UAN lo mónstruo va ser cridat á Palacio, per acousellar á la reyna ab motiu de la crissis, sembla que va dir ab la franquesa del home que tenint molta gana, acostuma á gastar pochs cumpliments:

—Lo fracàs de la conciliació significa 'l fracàs de tota la política liberal, inclus del sufragi universal. Per lo tant, lo partit conservador acceptarà 'l poder si es cas que li ofereixia.

Això no calia dirlo. Lo partit conservador té una caranya que 'l vola; pero 'l sufragi universal per ell son matzinias; y per això, sens dupte, voldria tirarlo per la finestra.

Pero ¡que ho probi!... Que ho probi y ja veurà la xiulada que se li espera!

Un dato.

Al començar l'any 1889 estava formulat lo projecte de sufragi universal, y al terminar no està aprobat d'ell ni tan siquiera l' article primer.

Ara D. Práxedes toca las conseqüències de tan gran abandono.

Ha desatés lo sufragi, y es molt just, per consegüent, que 'l sufrageixin.

Lo rey Humbert, de Itàlia, montava aquest dia un caball. Lo caball va encabritarse y va tirar per las orellas al august personatge, sense que afortunadament ne sofrís dany de consideració.

No son los caballs, sinó 'ls pobles, los que s' han de temer quan la pegan per encabritarse. En certs cassos no hi valen espuelas, ni látigo, ni brida. Y las caygudas que 's sufreixen solen ser molt funestas.

Devegadas fins son mortals.

Entre las personas atacades de l' epidèmia á qui ha socorregut la premsa periòdica de Madrid, s' hi conta un nebó del general Riego, cessant y víctima de la major miseria.

De fixo qu' entre 'ls nebots dels que avuy remenan las cireras, no 's veurán may cassos per l' istil.

Veritat es que Riego va plantar l' arbre, y 'ls liberals actuals l' explotan.

Hi ha qui suposa que las dificultats que han oposat los reformistes als treballs de 'n Sagasta en favor de la conciliació dels elements liberals, era per lo que respecta á en Romero Robledo, una espècie de *pánico* ab en Cánovas, á fi de facilitar l' entrada dels conservadors en lo govern.

Podria molt bén ser, dada la travessura de certs clowns de la política que han viscut fins ara de fer riure al públic.

* * * Pero en aquest cas ¿qué dirém de l' habilitat de 'n Sagasta?

¿Ahont es aquella perspicacia que tothom li suposava?

¿Qué s' ha fet aquella llestesa proverbial del home del tupé?

Diuhen las sabias sentencias
dels homes més aixerits
que 'l menjar cinch anys seguits
embota molt las potencies.»

Tampoch nosaltres hem lograt escaparnos de la *Grija*.

A més de alguns dels nostres redactors, l' ha agafada de plé á plé 'l nostre dibuixant M. Moliné, lo qual l' ha impossibilitat de favorirnos com cada setmana ab sas xispejants e intencionadas caricatures.

No sembla sinó que 'l *Dengue* s' haja volgut revenjar de l' auça que li va fer en lo número de la setmana passada.

Afortunadament nos' ha dispensat l' obsequi de substituirlo lo distingit dibuixant Sr. Labarta, al qual repetim las nostres gràcies més expressivas.

Pobre Gayarre!

En lo punt mes brillant de la sèva carrera, quan tot li somreya, quan per tot arreu recullia grans triomfs, y no tan solzament los llores de la glòria, sinó 'ls favors positius de la fortuna; quan se veia aclamat, estimat, envejat de tothom, ha sucumbit, víctima de una pulmonia.

E un instant ha quedat destruïda aquella garganta privilegiada, incomparable, que tan grans maravellas produzia. Lo mal va atacarlo traidorament en l' organo a que devia principalment la sèva glòria.

* *

Ignoro si 'l célebre tenor professava idees polítiques, y en cas que tingüés conviccions de aquesta classe, no podria determinar tampoch quinas eran.

Pero jo l' afilho resoltament entre 'ls demòcrates.

Demòcrata es l' home que desde 'l modest ofici de pastor de cabras y de fadri ferrer, logra elevarse fins a convertir-se en una gran celebritat. Demòcrata es l' home que desde uns principis tan humils logra alcantar lo renom de rey dels tenors.

Aqueixa soberania es la única que tothom reconeix y que no es per uingú discutida, ni posada en dupte.

Soberania ¡ay! que al desapareixer no deixa heréu, ni successor.

Pels carrers de Barcelona no's veuen més qu' enterrros. Y á fé que 'ls capellans, cantant d' esma com de costum, pero sense dissimular la satisfacció qu' experimentan, devant de la bona cullita que han tingut aquesta temporada, procuran passar sempre per la Rambla y pels carrers més concorreguts de la ciutat.

Me sembla, que dadas las actuals circumstancies, se 'ls hauria de aixelar una mica, ab lo qual no deixaria de ferse un gran favor á las personas de salut delicada.

Els que fassan tot lo negoci que pugan; pero al menos que se 'ls obligui á abstendirse de passejar la fúnebre mercancía.

CARTAS DE FORA — Lo rector de Olesa no fa més que cridar y baladrejar contra un estudi láic que va inaugurar-se fa poc en aquella vila. A tal efecte ha fet grans elogis dels professors municipals. Pero perque s' vegi lo que valen certas alabàns en boca sèva, bó serà consignar que mensesaleix als mestres: está fent la gara-gara als senyors del Ajuntament per lograr convertir la presó en estudi y colochar-hi un ensotanat de la sèva satisfacció. Ara bé si 'ls professors municipals son tan bons com ell predica, ¿a qué obeheix aquest afany de ferlos la competència, valentse de un ensotanat? Vaja, que no hi ha res més tenebrós que un cervell de rector quan pert 'l oremus.

.. Al Hospital de Barberà de la Conca vá morir una pobra dona, sent portada al cementiri sense altre acompañament que 'l de dos individuos de la població. ¿Per què no va anarhi més gent? Ben, clar ho deyan molts vehíns: porque aquella infelissa era forastera.

En cambi va morir lo rector y al enterrro van assistir-hi las autoritats y un gran número de famílies de la població, tributantseti honoris lluïdissimas. Era fill de Barberà 'l rector difunt? Nò senyor, era foraster, lo mateix que aquella pobra dona del Hospital. ¿A qué donchs per aquesta tanta soletat y per l' altre tanta concurrencia?

Expliqui qui puga aquesta manera d' entendre la caritat cristiana.

.. Per sermó divertit lo que va predicarse lo dia 4 de janer en la iglesia de Sant Pere de Tarrasa per un tal Pare Mateu Gras. Ja no s' hauria de dir gras, porque 'ls sermóns li sortissen armonisats ab l' apellido. Tot va ser qüestió de parlar de las cadiretas que al cel han quedat vacants des de la sublevació de Satán y de la necessitat que de complirlas tenen las personas casadas. Dada la naturalesa del tema, imaginínsene quinas conseqüències no'n treuria 'l pare Gras. Nosaltres no trobem manera d' expressarlas, porque estimem lo pudor dels nostres lectors. Y además lo género Gras té 'ls seus límits, y 'l pare Gras crech que va traspassarlos.

Segona part de LA PRIMERA NIT

LO DIA QUE 'M VAIG CASAR

(IMPRESIÓNS DE UNA NUVIÀ)

per C. GUMÀ.

Edició ilustrada

Sortirà dintre de pochs días. Supliquem als corresponents que comensin á fer los pedidos, pera poguerlos servir á tots.

PA.

(ARTICLE... DE PRIMEVA NECESSITAT.)

O cal que 'ls ho expliqui: prou que 'ls ho deurá haver explicat la sevnya.

Ara que havíam entrat al any nou y que 'ns disposavam á fer una nova vida d' estalvis y econòmias, ara resulta que tot s' apuja.

La gallina, 'l bou, la badella... d' aquí uns quants días diu que 'l pa...

Ja no falta sino que s' apujin las caixas de mort y tindrém qu' en aquest país no 's pos' viure... ni morir.

Jo he enraionat ab personas pràcticas en aquests asumptos y totas m' han dit lo mateix:

—Lo bestiar no ha pujat de preu, las gallinas no s' han encarit, la farina val lo mateix que sempre....

Y donchs, ¿a qué 's deu aquesta *animalia* de que tot vaja més car que de costum?

Los carnícers y gallinaires fan lo pagés y diuhen que no ho saben.

Los pobrets no ho saben; pero s' embutxacan los quartos... y endavant la professió.

Sentir les saragatas que s' arman cada dia á la plassa, es una cosa que enamora.

—¡Cóm! —diu una sénysora tota esgarrifada —gaquest trosset de badella val sis rals? ¿que s' ha tornat boja?

—¿Qu? —fa la carnícera —la badella?

—No, sénysora, no; vosté.

—Pero no sab, santa cristià, que s' ha pujat?

—Això ja m' ho va dir ahir: —Que vol dir que ha tornat á apujarse? ..

—Sí sénysora; ara s' apujará cada dia, si Déu vol y María Santíssima.

—Per qué?

La carnícera arronça las espatllas, recull los sis rals que la sénysora li allarga y 's posa á despatxar á un' altra parroquiana.

En les taules de las gallinaires la efervescència es encare més grossa. Avuy, segons los venedors d' aquest article, val més una gallina que un canóne de qualsevol catedral.

—¿Quànt aquesta cuixa? —pregunta una minyona bastant aixerida.

—Una peseta,

—Una peseta! ¡Fugil Per aquest preu, ja 'm vendrà las mèvas. Això tan magre y escarransit una peseta? D' una cuixa de cabrit no me 'n demanaràn més.

—Pues no sé qué dirli .. No 's troba una gallina en lloc..

—¿Que vol dir que se 'n han anat á fora per pòr del guengué? —

Los capitalistes y demés persones que tenen dret electoral s' miran la cosa ab relativa tranquilitat; pero 'ls ciutadans indefensos y de recursos escassos, posan lo crit al cel—cansats de posarlo á la terra—y 's lamentan amargament d' aquest encariment dels queviures tan inesperat y tremendo.

Algún periòdic ha indicat que tal vegada seria convenient que las autoritats donessin un cop d' ull al assumpt y averigüessin si 'ls articles de primera necessitat van cars ab motiu, ó perque als venedors los hi ha donat la gana.

Pero no falta qui ho ha trobat malament y ha reprobat l' idea.

—Està clar—diuhen aquests filosops—¿quín dret té l' autoritat per ficarse en la vida privada dels carnícers y gallinaires? Y si ells volen apujar las viandas que venen, ¿qué? ¿que no estan en lo seu dret lo mateix que tothom? —

—Veuhen! Ab això casi casi tenen rahó, pobre gent.

—¿Que li obligan ells al públic á que vaja á comprarlos gallina, ó badella ó bou?

—Lo troben massa car? ¡Això ray! ¡que no 'n comprin!

Ningú 's hi fa anar per forsa.

Es lo que deya aquell escura-butxaca, que l' havien atrapat robant lo rellotje á un senyor:

—La culpa es d' ell y no méva .. ¡Per què 'n duya de rellotje, donchs si no vòl que li robessin!

Jo estich segur de que las autoritats al últim no faran res. Per dos-motius:

Primer: Per això de que 'l dret de ro..., vull dir, de apujar lo preu de les coses, es tan sagrat com qualsevol altre.

Y segon: Perque aquí las autoritats no més se fican alli ahont fan nosa.

De totes maneres, no 'ns hem d' espantar

S' ha apujat la gallina, 'l bou, la badella; demà potser s' apujarà 'l pà; després potser s' apujarà 'l vi.. ¡Bueno!

Passarém com podrém. Y quan ja no sapiguem verdaderament ahont clavar caixalada, farém allò que diuhen en no sé quina comèdia.

—Ns menjarem los uns als altres.

Primé los homes 'ns menjarem les donas.

Y després las donas se menjaran los homes.

—Ls sembla bè?

FANTÀSTIC.

AL NOU ARCALDE.

Ab lo carinyós respecte que inspira la gent com cal, per introducció, li envio un saludo fi y cordial.

Sé qu' es molt bella persona y un perfecte caballè, y crech jo que com arcalde desitjarà quedar bè.

Pero com que un quan s' el·va, sol trobar-se marejat, vull dirli quatre cosetas ab tota formalitat.

No 's pensi que jo pretengui ser un conceller molestós; lo ditxo «sab» diu que hi veuen sempre més quatres ulls que dos.

La investidura d' arcalde no es, com molts s' han figurat, una ganga sustancial, sino un càrrec molt pesat.

Fé 'l putxinel·li ab la vara, es molt plà y socorregut: governá ab intel·ligència, ja es un xich més peligros.

Lo primer que ha de comprendre es que la nostra ciutat no es cap País ni cap Londres, com alguns han suposat.

Cada casa y cada poble ha de gastar pèl que té, si no vol coneixre ingleços y desitja viure bè.

Pero si vol darse llustre, tocant teclats que no sab, per més emprèstitos que fassi, may podrà arribar á alsà 'l cap.

Barcelona avuy en dia, vista en totes direccions, es una dona ab gran gorro, pero plena de garróns.

Palau á dreta y esquerra, monuments de marmol blanch, jardins cada dos passos... y fanch y fanch y més fanch.

Aquí un immèn candelabro que dona una gran clarò, més enllà una claveguera que tréu la respiració.

per tot, lo quiero y no puedo
dels senyors sense dinés.
¡Qué me 'n diu d' això don Félix?
Pòsis la mà sobre 'l cor:
¿es just no portar rellotje
y gastar cadena d' or?
Aquí lo que 's necesita
es anar per lo primè
y guardà per un'altra època
tot allò que no convé.
Deixar de posar tarugos
en carrers privilegiats
y mirar que tots à l' hora
estiguin ben empedrats.
Pochs tiberis, pochs banquets,
pocas inauguracions
y reculir l' inmundicia
que s' apila pèls recòns.
Procuri que tinguem ayre,
municipals vigilants.
llums elèctrichs que iluminin
y aigües puras y abundants.
En fi... ab poquetas paraulas,
vol anar pèl camí dret?
Fassi 'l revés del que feya
lo senyor Rius y Taulet

C GUMÀ.

UNA BALADA.

RECA qu' es del gran poeta Schiller,
y encare que no puch transcriurela
literalment, per no tenirla à mà en
aquests instants, recordo la idea, y
en forma prosàica, y segur de que 'l
poeta que ja es mort, no se m' ha de
tirà à sobre, allà va tal com la re-
cordo:

La dama es hermosa com un sol,
y tan orgullosa com soberanament bella.
Acostumada à rebre l' adoració constant dels seus adi-
radors, juga ab ells com una nena ab sus joguines.

¿Qui podrà haver la sèva blanca mà? Solzament aquell
que logri satisfacer lo més extrany dels seus capritxos.

Un de sos adoradors més entusiastas ha tornat de la
guerra cubert de glòria y de ferides. A sos peus ha depositat
lo llorer de cent victòries. En los torneigs, davant d' ella,
ha desmontat als campeons més forstuts y de més fama. La
mirada de la hermosa ha sigut sempre l' únic incentiu de
sus proeses més inverossímils.

Y ha hagut de contentar-se sempre no més que ab sa
mirada. Ni una paraula que l' aientés... ni una esperança que
li servís de premi.

Un dia la hermosa estava abocada al fosso de las feras.
Tenia en sus mans un exquisit mocador, y 'l mocador li va
caure entre ls lleόns, los tigres y las panteras. La hermosa
va tornar-se pàida. Y girant la vista al entorn, exclamà:

—No hi haurà caballer que vulga baixar à cullirmee una
prenda que tant estimo?

No tingué de repetirho dos vegadas.
Al fosso de las feras baixá 'l campeό impertérrit. Quan
se trobà entre aquells animals espantosos, amenassadors,
no sentí desfalliment de cap mena. Buscà son premi—per
si havia de morir allí destrossat—en la darrera mirada de
la dama...

Y la vegé somriure ab fredor, com si 's gosés anticipa-
dament ab l' espectacle de un home destrossat sols per
culpa d' ella, sols per un mocador, sols per satisfer un de
sus més frívols capritxos! Una onada de sanch li muntà à
la testa. Lo llamp de la indignació brillà en sos ulls. Tal
era 'l seu aspecte que fins las feras s' espantaren. Culí 'l
mocador y eixí del fosso, entre 'ls aplausos de la multitut
entusiastmada.

Comaresqué, per si, en presencia de la dama y quan
aqueixa 's disposava à pagarli aquella última prova d'
afecte, d'hentilis:—Jo soch teva.—lo caballer li rebaté 'l mo-
cador per la cara, y li girà 'l espatlla.

Fins aquí Schiller. Ara entro jo.
Suposis, D. Práxedes, que vosté fos lo caballer de la
balada alemana, y que las feras enfuronyadas fossen los
dissidents liberals... y que la dama fos... Deixemho correr.
Pero suposém que vosté, siquier en somnis, se trobés
en un cas per l' istil «vol ferme 'l favor de dirme qué fa-
ria al puesto del caballer?»

Me quedo esperant la resposta, y per tornarla li dono tot
lo temps que vulga.

Li està bē que ho deixém per quan haja sortit del minis-
teri?

P. DEL O.

As altas institucions han passat
aquests dies un mal rato, ab
motiu de la indisposició del
rei D. Alfonso XIII.

Tenia, à lo que sembla, mol-
ta febra, à conseqüència de un
empaig, y 'ls mejors anavan
apurant tots los recursos, sent-
se lograr lo resultat qu' espe-
ravan.

Per últim van acudir à un remey heroich, prescritint
un bany fred al august malalt.

Y com si haguessin posat oli en un llum, l' empaig se
va resoldre en un cólich.

Tot això ho diuhen los periódichs més fervents de la
monarquia, y jo no faig más que reproduirho pera co-
neixement dels nostres lectors.

Lo que 'ls periódichs no consignan es que pochs mo-
ments després de la regia deposició, un monàrquich
entusiasta, anava recorrent los catés y circuls de Ma-
dir, exclamant:

—¡Senyors, lo rey ha desbotat!... ¡La patria está sal-
vada!

En Bosch y Fustigueras no va voler que 'l fessin mi-
nistre sino ab la condició de que havian de ferne al mateix temps al general Cassola.

Tant mateix D. Albert ha sigut molt tonto no arro-
pellant l' arrós—deya un paisà del diputat per las Ro-
quetas.

—Veuarás, xiquet—li observava un altre del país.—
¡bon plat ne pots fer de l' arrós si no tens cassola per
guisarlo!

També ha caygut malalt del dengue 'l Sr. Llauder,
director de *El Correo catalán*.

Nada, es allò que deya 'l mateix *Correo*:—Lo dengue
es un càstich de Déu.

Una frasse de 'n Sagasta en vigilias de la crisi.

Es precis que té alguna cosa en benefici de l' agri-
cultura—de, a parlant ab un periodista.

—Pero vosté es agricultor, Sr. Sagasta?—li preguntà
'l redactor de *El Imparcial*

—Jo no—respongué 'l home del tupé—soch pobre
com la majoria dels politichs espanyols. Una vinya pos-
sehia y 'm vaig veure obligat a vendremela perque no
'm produchia res enterament

Y pèl seu interior devia ategir:—Vinya per vinya, la
del pressupost.

Es veritat. Una gran vinya mentres no s' hi fiqui la
lofixera de la crisi.

Diumenge à la Casa gran va haverhi *pela curta*.

En temps de D. Francisco no s' passava per menos
que per un àpat succulent regat y amanit ab gran abun-
dància de xampany.

En temps de D. Félix Maciá 'ls regidors s' han hagut
de contentar ab una tassa de cafe, una copeta de licor y
un puro.

Veritats que 'l de Olérdola envia sempre 'l compte
à la Pubilla, mentres que 'l actual arcalde quan fa un
extraordinari 's grata la butxaca.

Sent aixis, que menjin, que beguin, que fumin tant
com vulgan... y bon profit los fassa.

Lo nou Ajuntament ha nombrat ja las comissions di-
versas que s' han de repartir lo travail y... lo demés
que s' ofereixi.

—Bèzy qu' li sembla?—me preguntava un regidor—
hem tingut acert en los nombraments?

—Vol qu' li parli ab franquesa? Donchs trobo qu' en
una cosa han estat desacertats. ¿No hi ha un regidor
que 's diu Moltó?

—Si, senyor.

—Donchs al Sr. Moltó havian de ficar-lo à la comissió
del Matadero.

Diu la *Epoca* que 'l general Martínez Campos té una
missió molt alta que cumplir.

—Molt alta?

—Ah! Ja ho entenç. Tal vegada 'l dia que 's cali foç,
pujarà al campanar à tocar las batallades d' avis.

Més amunt del campanar no crech pas que s' hi en-
fili.

Desde que reyna 'l Dengue, à Madrid, allà ahont cada
dia s' registraven varios crims, no ha ocorregut lo mes
petit incident de aquesta classe. Ni un robo... ni una
ganivetada... «sense novedat», com diuhen cada nit los
partes dels agents de vigilancia pública.

—Si haurém de creure una cosa!—¡Qué pot més lo
Dengue per contenir la criminalitat, que la vigilancia de
la policia...

Continúa 'l martirologi dels pobres mestres d' estudi.

Los mestres de Fraga, Medinaceli, Cuenca y Tarazona han resolt tancar las escolas, per no morirse de
fam y de freí. Igual resolució han adoptat los mestres de Teruel.

Los de Caspe han demanat permís al governador de
Zaragoza per sortir à implorar la caritat pública.

Aquests datos pintan al viu l' estat miserable del nos-
tre país.

—Y à Madrid en Sagasta no troba ministres!

Francament, si à la meva mà estava, romperia resol-
tament la torn dels partits, avuy en us. Res de cridar
als conservadors després dels fusionistes.

Valdria més establir lo torn dels farts y dels dejuns.

Retirat en Sagasta, constituiria un ministeri compost
exclusivament de mestres d' estudi.

TELEGRAMAS.

San Petersburg, 10.

Conspiració nihilista
descuberta ans d' estallá;
lo czar salvat per miracle,
tots bons. (*Se continuarà*)

Roma, 10.

Són tan in grossò número
i comerciant quebrat,
que 'l magatzém de bragueri
està del tutto escurat.

Crispi ni menos s' hi enfunda,
é con la barra que tiene
anora sempre nos dice
que à Italia tutto va bene.

Rio Janeiro, 9.

República va marxant,
da Fonseca s' espavila,
y ab tot y no tenir rey,
la gent viu bastant tranquila.

Cadiz, 11 (malinada).

Novas probas del Peral,
entussiasme al punt de dalt,
es un marin immortat
y una gloria nacional.

Demà, si 'l tems es com cal,
hi haurà la inmersió final,
al só de la marxa real...
y prou... (*La mà ja 'm fa mal*).

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Es que la*.
2. ANAGRAMA.—*Cosa-Asco Soca*.
3. TRENCACLOSAS.—*A posta de sol*.
4. CONVERSA.—*Felip*.
5. GEROGLÍFICH.—*Per gran diada Nadal*.

Han endavatin las 5 solucions los ciutadans Bomber re-
titrat, Gat dels frares y Un Dengós; n' han endavinadas 4.
V. Arrobi y Un Turronero; 3. Matías Baldrich y Joan de l'
Os; 2. Un Vespertí, Y. L. B. y Anton de l' Orga; y 1 no més,
Lluís Orellut.

XARADA.

Tercera-prima invertida
es ciutat sense rival,
puig qu' es molt monumental,
a més de ser molt lluïda.

Casi may ningú s' olvida
de menjà un tros de *segona*.
Mon total, qu' es nom de dona,
lo trobarás desseguida.

J. T. ANUILA.

TRENCA-CLOSAS

D. ADELA LLORPS

MATARÓ

Formar ab aquestas lletres lo títol de un drama català.

JARSONA.

GEROGLÍFICH.

PI TI

IP IT

I

EE

R.

A. TRINIDAD.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Pau Truca, Mira-Nius, Un Pegol, Sr. Forga Naps,
Lluís Orellut, J. Andreu P., Artur del Torrent, V. Arrobi, P. del
Cotxe, Carbonell, J. Esquirol, Pere Pau, M. J. y F., y E. García: *Lo
que 'ns envian no fa per casa*

Ciutadans Pepónide, E. Costa, Argelés, F. M. P., Saldoni de Vall-
carca, V. Andrés, J. L. F., J. Vilardobó, J. Vilageliu y V., Dos Per-
nils, Dr. Tranquil y Paula Mirinyach: *Insertarem alguna cosa de
lo que 'ns remeten*

Ciutadà F. Castaño: 'Ns hauria d' explicar à quin poble va passar
lo que 'ns refereix.—R. V. (Albi): La notícia que 'ns dona no té prou
interès.—F. F. (Mata-morts): L' article no 'ns fa 'l pés y las cantar-
ellas menys.—J. R. y V.: L' article es regularet.—Marangi: Lo so-
net resulta molt fluix.—Follett: Acceptem los versos y li donem las
gracies.—Ll. Salvador: L' epistola ja l' haviam rebuda un' altra ve-
gada. L' última poesia podrà anar.—Just Aleix: L' article va molt
bè: gràcies per l' envio.—B. y C. (París): Celebrém que hajen trobat
colocació, gràcies a la protecció del Sr. R. y D. Pero ja comprenen
vostès mateixos que aquests assumptos interessan poc al públic,
y que si ho posavam, podria succeir que 'l Sr. R. y D., ab tanta
gent com va a París, no s' entendria de feyna.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 23

LO TRANCASSO EPIDEMICH.

Únics quadros que á la vista
se 'ns presentan dia y nit:

pèls carrers, tot estornuts;
pèls pisos, tothom al llit.